

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

**УЧЕБНА ПРОГРАМА
ПО ИВРИТ – ВТОРИ ЧУЖД ЕЗИК**

ЗА ДЕВЕТИ КЛАС

З П

СОФИЯ, 2014 г.

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Учебната програма по иврит като втори чужд език за девети клас (ЗП) е разработена в съответствие с Рамковите изисквания на МОН за разработване на учебни програми по чужд език.

В девети клас продължава формирането на определени комуникативно-речеви компетентности на иврит у учениците.

Образователно-възпитателният процес по иврит в девети клас се реализира като езиково и литературно обучение в ЗП на системата на общообразователната подготовка. В този клас продължава процесът на овладяване на езикови и литературни знания, започнал в предходните класове. Знанията се систематизират, обогатяват и надграждат. Включва се нова информация за частите на речта, за главните части на изречението, както и текстове от други литературни видове – легенда и притча.

Обучението по учебния предмет се осъществява чрез учебник по иврит, който съдържа:

- фолклорни и художествени произведения, подходящи за възрастта на учениците;
- уроци, които интерпретират основни езикови категории и норми на книжовния език и съдържат практически задачи, свързани с изучаваното езиково явление;
- уроци за формиране на комуникативно-речеви умения и компетентности;
- уроци за изказване на собствено мнение по глобални проблеми.

Учебникът по граматика съдържа конкретни практически задачи, свързани с изучаваната езикова тема, и задачи за формиране на комуникативно-речеви умения и компетентности.

Учебната програма е съставена за максималния брой часове за задължителна подготовка в девети клас.

II. ЦЕЛИ НА ОБРАЗОВАТЕЛНО-ВЪЗПИТАТЕЛНИЯ ПРОЦЕС ПО ИВРИТ В ДЕВЕТИ КЛАС (ЗП)

Чрез образователно-възпитателния процес по иврит в девети клас (ЗП) се цели:

1. Задълбочаване, обогатяване и систематизиране на знанията за строежа на книжовния език, езиковите и речевите единици; за прилагане на определени правоговорни, правописни и граматически норми в речевата практика на учениците;
2. Усъвършенстване на уменията на учениците за овладяване на иврит чрез формиране на основните комуникативно-речеви умения – слушане, говорене, четене и писане, в зависимост от комуникативната цел;
3. Усъвършенстване на комуникативно-речевите умения и компетентности на деветокласниците за конструиране на текст; за създаване на собствен текст по словесна или визуална опора;
4. Усъвършенстване уменията на учениците за възприемане, осмисляне и интерпретиране на художествен текст съобразно възрастта им; за самостоятелно четене на художествени и научнопопулярни текстове и споделяне на впечатления от прочетеното;
5. Развитие на наблюдателността, логическото мислене, паметта, въображението, познавателните интереси на учениците от девети клас чрез системно изградени междупредметни връзки;
6. Формиране на отношение на толерантност към културната различност и мултиетничността, приобщаване към общочовешките ценности и изграждане на съзнание за етническа принадлежност и национална идентичност;
7. В материала за девети клас ученикът затвърждава и осмисля наученото до момента. Извършва се цялостен преговор на изученото и подготовка за говорим език.

III. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ (колони 1 и 2 от приложението)

IV. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ (колони 3, 4 и 5 от приложението)

V. ОБЩИ И СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИКА

Оценяването на ученика по иврит в девети клас има за цел установяване на постигнатите резултати по учебния предмет по време на учебната година и поставяне на текущи, срочни и годишни оценки.

В началото на годината се установява входното, а в края – изходното равнище на знанията и уменията на учениците.

Очакваните резултати от обучението по иврит в ЗП, описани в учебната програма, се установяват чрез:

- наблюдение;
- диктовка;
- задачи за създаване на кратки текстове в устна и писмена форма;
- задачи за четене на глас; задачи за четене по роли; подборно четене, изразително четене и словесно обрисване ;
- задачи за съставяне на план на свой и чужд текст;
- преразказ на художествен текст;
- задачи за конструиране на собствен текст по дадена словесна или визуална опора;
- тестови задачи.

VI. МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА ПО ИВРИТ В ДЕВЕТИ КЛАС (ЗП)

Учебната програма по иврит за девети клас дава възможност за разширяване на лингвистичната култура на учениците. Основен принцип е да се спазва относителното единство на различните дялове от граматиката и логическото им съчетаване, да се осъществява приемственост.

Езиковите знания и умения за:

- частите на речта (съществително име, прилагателно име, числително име, местоимение и глагол); за образуване на степенувани прилагателни имена; за образуване на умалителни съществителни и прилагателни имена; видовете числителни имена; правопис на въпросителни и отрицателни глаголни форми в сегашно, минало и бъдеще време;
- разликата между синоними и антоними;
- работата с речник;
- изговора, правописа и употребата на съобщително, въпросително, възклицателно и подбудително изречение;
- употребата на различни словоредни варианти;
- съгласуването на главните части на изречението по лице и число.

Литературните знания за възприемане и осмисляне на художествен текст се овладяват посредством изучаване на фолклорни и художествени произведения като приказка, разказ, стихотворение, басня, анекдот. В девети клас учениците имат възможност да се запознаят с притча и легенда, да четат комикс.

Възприемането и осмислянето на художествен текст се осъществяват по време на беседата чрез подборно четене, преразказ, четене по роли, изразително четене, словесно обрисване, илюстриране, драматизация, презентации на исторически теми и за градове в

Израел. На практическа основа се изграждат начални представи за литературен герой, епитет, повторение, сравнение.

Наред с изучаването на фолклорни произведения учебната програма по иврит за девети клас предполага изучаването на достъпни художествени произведения за деца от известни еврейски поети и писатели. Важно условие е тематиката на текстовете да бъде близка до светоусещането на учениците, да бъде съобразена с празниците от националния и природния календар, с празниците от календара на еврейския народ, с изконните му и общочовешки ценности и традиции. Текстовете да формират у деветокласниците естетически вкус и потребност от четене и да възпитават толерантност и коректност към българските граждани с друг етнически произход.

В традиционна еврейска атмосфера се използва автентична еврейска литература, чрез която се възпитават ценности, свързани с ежедневието и празниците. Програмата продължава да развива речеви умения посредством осемте вида интелигентност: пространствено ориентиране, работа в група, личностна самооценка, двигателни умения, песни и музика, лингвистични умения, логическо мислене, реално възприемане на света. Във всеки час трябва да бъдат включени на практика методи за развитие на осемте вида интелигентност.

III. Очаквани резултати

IV. Учебно съдържание

Приложение

1	2	3	4	5	6
Ядрена УС	Очаквани резултати на ниво учебна програма	Очаквани резултати по теми	Основни нови понятия (по теми)	Контекст и дейности	Междупредметни връзки
С Л У Ш А Н Е	<p>Ученикът слуша и разбира съдържанието на изучаваните материали.</p> <p>Ученикът слуша и разбира точни и целенасочени въпроси на учителя и съучениците си.</p> <p>Ученикът разпознава думи и групи от думи в текстове с позната тематика и на тази база прави догадки за съдържанието им.</p> <p>Ученикът разбира устни разпореждания, указания и съобщения на учителя.</p> <p>Ученикът разбира и осмисля водените разговори в клас на свои връстници, свързани с личността и семейството му и с непосредствено заобикалящата го среда.</p> <p>Ученикът изслушва участниците в диалога/ разговора, включва се уместно и репликира адекватно.</p> <p>Ученикът слуша, разграничава и си служи с основните езикови и речеви единици при устни форми на общуване.</p> <p>Ученикът слуша съсредоточено и възприема текстове на автентичен иврит (прочетени на живо или</p>	<p>Ученикът:</p> <ul style="list-style-type: none"> – може да слуша и осмисля текстове на иврит по теми: празници, околна среда, ваканция, любими занимания, свободно време, моят град, моят домашен любимец, сезони, облекло, правила за поведение и професии, – може да разбира учебните диалози, – може да реагира на указания и инструкции, свързани с учебното съдържание, – умее да разказва за обичаи и празници, – може да участва в диалог, – умее да се отнася с уважение към мнението на другия, – може да изслушва търпеливо другите, – може да изразява мнението си, – може да репликира уместно, – може да работи в групи, – може да разграничава и употребява в устната реч видове изречения по цел на изказване, – може да трансформира изреченията по цел на изказване от един вид в друг. <p>Ученикът:</p> <ul style="list-style-type: none"> – може да разбира и да се ориентира в сложни текстове на иврит, прочетени на живо или прослушани/гледани от дискове, 	<p>Тема: А'хаим бли сфарим – Животът без книги Теорията на Йорам Бруновски</p> <p>Тема: Поща – основни понятия</p> <p>Тема: Хатуна ба'котел – Сватба на Стената на плача Традиции и ритуали</p> <p>Тема: Кцат ал меа шеарим Кварталите на Йерусалим</p> <p>Тема: Зоша ба'невиим - Зоша на ул. „Невиим“ Културният живот на Йерусалим</p> <p>Тема: Мора о кариеристит – Учителка или кариеристка</p> <p>Тема: Евреите в Етиопия Емиграцията на евреите от Етиопия в Израел</p>	<p>На учениците се дава възможност:</p> <ul style="list-style-type: none"> – да работят системно с разнообразни текстови разновидности на иврит от различни източници; – да възприемат оригинални приказки, разкази, стихове, песни, филми; – да работят по групи; – да провеждат диалози между групите; – да пресъздават ситуации за общуване в училище, на улицата, за участие в игри, драматизации; – да слушат и възприемат информация, подадена чрез различни източници; – да прилагат техники за слушане на подадените инструкции; – търпеливо да изслушват другите ученици в разговор; – да репликират адекватно. <p>На учениците се дава възможност:</p> <ul style="list-style-type: none"> – да участват в ролеви игри; – да работят в група; – да използват в речта си съществителни имена, показателни местоимения, глаголи, предлози; – да съставят изречения; – да разграничават различните видове изречения по цел на изказване; – да трансформират изреченията от един вид в друг според комуникативната ситуация; – да слушат текстове на иврит. 	<p>Учениците прилагат знанията и уменията си по:</p> <ul style="list-style-type: none"> – познание за частите на речта; – умения за създаване на устни изказвания и писмени текстове; – опора върху придобитите знания и умения; – игри, екипност.

1	2	3	4	5	6
Яд-ра на УС	Очаквани резултати на ниво учебна програма	Очаквани резултати по теми	Основни нови понятия (по теми)	Контекст и дейности	Между-предметни връзки
	<p>записани на диск).</p> <p>Ученикът слуша, разбира и се ориентира в основната информация от съобщения, обяви, комикси, кратки откъси от разкази, приказки, басни, разказани от учителя.</p> <p>Ученикът работи в групи и участва в ролеви игри.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – може да слуша съсредоточено, да открива и да обособява последователността на епизодите в текстове, – може да се ориентира в разказа по картина или серия от картини. 	<p>Тема: Иша това – Добрата жена Етиопска приказка</p> <p>Тема: Шхуна това – Добър квартал Моят квартал</p> <p>Тема: Хатуна йеудит – Еврейска сватба Обичаи и ритуали за сватба</p> <p>Тема: Ма ани оев бе'Йерушалаим – какво обичам в Йерусалим Забележителности в Йерусалим</p> <p>Тема: Йеладим мецайерим – децата рисуват</p> <p>Тема: Став – есен Есента в Европа и в Израел</p> <p>Тема: Мегилот ям а'мелак – свитъците на Мъртво море</p> <p>Тема: Мишпахат беседер</p>	<p>На учениците се дава възможност:</p> <ul style="list-style-type: none"> – да създават кратки текстове от 40-60 изречения с помощта на учителя; – да учат в приятна и предразполагаща атмосфера; – да извършват разнообразни занимания, провокиращи речевата дейност (работа с мултимедийни продукти и др.); – да слушат разказ по картина или серия от картини. 	

1	2	3	4	5	6
Яд-ра на УС	Очаквани резултати на ниво учебна програма	Очаквани резултати по теми	Основни нови понятия (по теми)	Контекст и дейности	Междупредметни връзки
			Доброто семейство Тема: А'ган а'ботани Ботаническата градина в Йерусалим		
Г О В О Р Е Н Е	<p>Ученикът интерпретира текста на изучаваното литературно или фолклорно произведение.</p> <p>Ученикът води разговор на познати теми, като представя накратко минали и настоящи събития, изказва намерения за бъдещето, изразява желание да получи информация, предмети или услуги в различни комуникативни ситуации: при пазаруване, в библиотека.</p> <p>Ученикът води личен разговор по телефона.</p> <p>Ученикът използва подходящи езикови средства, произношение и интонация, мимики и жестове за преодоляване на комуникативни проблеми.</p> <p>Ученикът създава кратък текст от (40-60 изречения) по дадени опорни думи.</p> <p>Ученикът отговаря на въпроси и задава въпроси по определена тема.</p>	<p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> – да рецитира стихотворение, – да преразказва, – да се включва в разговор по дадена тема: Шабат - Съботния ден, Природа; Качества, Размер; Обем; Време; Посока на движение, – да разговаря в магазина, – да разговаря в супермаркет, – да разговаря в ресторанта, – да разговаря в автобуса, – да разговаря по телефона (кратки въпроси и отговори), – да разказва чута история, – да разказва реални – минали и настоящи събития или въображаеми случки. <p>Ученикът:</p> <ul style="list-style-type: none"> – употребява адекватно в устна реч думи според значението им, – може да отговаря на въпроси и да задава въпроси, – разсъждава и изказва собствено мнение, – може да описва предмети и явления, 		<p>На учениците се дава възможност:</p> <ul style="list-style-type: none"> – да рецитират стихотворения; – да преразказват; – да пеят песни на иврит; – да се включват уместно в разговори по определена тема; – да водят разговор в различни комуникативни ситуации; – да съставят изречения по предложени думи и теми. <p>На учениците се дава възможност:</p> <ul style="list-style-type: none"> – да отговарят на въпроси; – да поставят въпроси; – да правят несложни описания на предмети и явления; – да правят описания на преживявания и емоционални състояния; – да разказват по картина или серия от картини. <p>На учениците се дава възможност:</p> <ul style="list-style-type: none"> – да участват в ролеви игри; – да участва в ситуативни диалози; – да споделят свои преживявания; – да преразказват чута история; – да разказват за преживяна случка; 	Математика Бройни и редни числителни до 1 000 000.

1	2	3	4	5	6
Яд-ра на УС	Очаквани резултати на ниво учебна програма	Очаквани резултати по теми	Основни нови понятия (по теми)	Контекст и дейности	Междупредметни връзки
Г О В О Р Е Н Е	<p>Ученикът описва наблюдавани предмети, обстановка, хора.</p> <p>Ученикът разказва по картина или серия от картини.</p> <p>Ученикът участва в груповата дейност за създаване на драматизация; в ролеви игри и ситуативни диалози.</p> <p>Ученикът разказва за събития в хронологичен и логически ред.</p> <p>Ученикът разказва за себе си, за факти и преживени събития.</p> <p>Ученикът умее да разказва за обичаи и празници.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – може да се включи адекватно в честването на празници, – умее да описва свое преживяване, емоционално състояние, – може да прави разказ по картина или серия от картини, – може да спазва последователността на събитията в устен разказ за реални или въображаеми истории и преживени събития, – може да се включва в ситуативни диалози, – може да участва в отбелязването на годишнини от различни исторически събития. 		<ul style="list-style-type: none"> – да разказват реални или въображаеми истории, и преживени събития. <p>На учениците се дава възможност:</p> <ul style="list-style-type: none"> – да участват в празници и в отбелязването на годишнини от различни исторически събития. <p>На учениците се дава възможност:</p> <ul style="list-style-type: none"> – да участват в диалог; – да се ориентират в конкретна комуникативна ситуация. 	
Ч Е Т Е Н Е	<p>Ученикът участва в четене по двойки и четене по роли.</p> <p>Ученикът чете и разбира основната информация от съобщения, обяви, комикси, разкази, приказки.</p> <p>Ученикът умее да чете правилно и изразително познати текстове, монолози, диалози, стихотворения.</p> <p>Ученикът разбира при четене подробности в съобщения, правила за игри, лични писма.</p> <p>Ученикът намира конкретна информация в: обяви, афиши, описания, учебни речници.</p> <p>Ученикът чете наум и</p>	<p>Ученикът:</p> <ul style="list-style-type: none"> – може да чете гладко изречения и обемисти текстове, – спазва ударението и паузите при четене, – различава и чете приказка и разказ, чете и рецитира стихотворения, – може да си служи със справочна литература, – може да чете изразително и правилно монологична и диалогична реч, – може да прочете изразително авторската реч, – може да си избере роля от текста и да прочете репликите на героя, като се старае да се превъплъти в образа 	<p>Монологична реч с изказване на собствено мнение.</p> <p>Диалози.</p> <p>Изразително четене.</p> <p>Ролеви игри.</p> <p>Четене по роли.</p>	<p>На учениците се дава възможност:</p> <ul style="list-style-type: none"> – да четат и преразказват приказки и разкази. – да четат думи, изречения, разнообразни текстове. – да ползват справочна литература. – да разграничават поезията от прозата. <p>На учениците се дава възможност:</p> <ul style="list-style-type: none"> – да четат изразително монологична и диалогична реч. <p>На учениците се дава възможност:</p> <ul style="list-style-type: none"> – да избират роли. – да четат по роли. 	<p>Информационни технологии</p> <p>По възможност дидактическа експлоатация на новите технологии за информация и комуникация.</p> <p>Презентации на: градове в Израел, исторически личности, граматически материал във видео уроци.</p>

1	2	3	4	5	6
Яд-ра на УС	Очаквани резултати на ниво учебна програма	Очаквани резултати по теми	Основни нови понятия (по теми)	Контекст и дейности	Междупредметни връзки
	<p>доказва, че е разбрал смисъла на прочетеното.</p> <p>Ученикът поставя въпроси по дадена тема.</p> <p>Ученикът създава текст по предложена опора.</p>	<p>на героя, чиято роля е избрал.</p> <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> – правилно да отговаря на поставени въпроси по определена тема, – да поставя въпроси по дадена тема, – да създаде кратък текст по дадена опора с помощта на учителя. 	<p>Въпроси и отговори, съобразени с въведените нови граматически категории.</p>	<p>На учениците се дава възможност:</p> <ul style="list-style-type: none"> – да отговарят на въпроси. – да задават въпроси. <p>На учениците се дава възможност:</p> <ul style="list-style-type: none"> – да създават текстове по определена тема и предложена опора. 	
<p>П</p> <p>И</p> <p>С</p> <p>А</p> <p>Н</p> <p>Е</p>	<p>Ученикът изписва правилно отделните думи, спазва особеностите на езика.</p> <p>Ученикът си служи с основни езикови и речеви единици при писмени форми на общуване.</p> <p>Ученикът умее да спазва основните правописни норми на иврит.</p> <p>Ученикът преразказва писмено кратки и достъпни като съдържание литературни или фолклорни произведения.</p> <p>Ученикът пише по определен повод поздравителна картичка с пожелания за различни празници (рожден ден, Ханука, Нова година – Рош ашана, Песах и Йом ацмаут – Деня на Независимостта и др.).</p> <p>Ученикът описва себе си, семейството си, приятелите си.</p> <p>Ученикът преработва текст,</p>	<p>Ученикът:</p> <ul style="list-style-type: none"> – може да пише правилно под диктовка, – може да разграничава и да употребява правилно единствено и множествено число, – може да разграничава съобщителни, въпросителни и възклицателни изречения, – може да конструира текстове, – може да пише правилно думи с правописни особености, – умее да ползва речник, – може да преразказва писмено кратки и достъпни за възрастта литературни и фолклорни произведения, – умее да предаде в писмена форма чута история, – може да състави и напише поздравителна картичка по определен повод. <p>Ученикът:</p> <ul style="list-style-type: none"> – може да направи писмено описание на себе си, семейството, приятелите. – може да преработва, да анализира 	<p>Сложно изречение.</p> <p>Писмен преразказ.</p>	<p>На учениците се дава възможност:</p> <ul style="list-style-type: none"> – да правят писмено описание. <p>На учениците се дава възможност:</p> <ul style="list-style-type: none"> – да преработват и усъвършенстват текст. – да пишат текстове на иврит. <p>На учениците се дава възможност:</p> <ul style="list-style-type: none"> – да преразказват в писмена форма текст на литературно или фолклорно произведение. – да разказват писмено чута история. <p>На учениците се дава възможност:</p> <ul style="list-style-type: none"> – да образуват и пишат окончанията за множествено число. – да разграничават и конструират изречения (съобщително, въпросително, възклицателно). <p>На учениците се дава възможност:</p> <ul style="list-style-type: none"> – да използват в писмената си реч препинателните знаци. 	

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
Яд- ра на УС	Очаквани резултати на ниво учебна програма	Очаквани резултати по теми	Основни нови понятия (по теми)	Контекст и дейности	Между- предметни връзки
	като променя реда, добавя факти и измисля логичен край.	текст, като внася промени в него.		На учениците се дава възможност: – да отправят писмена покана.	